

חרנייט ישראל לוחיל הנתחים האמריקני

סא"ל (מיל) אלכס אלירז*

לחלקו האחורי של המשגר, תוך כדי יצירת הקשר המכני והחשמלי הדרוש בין החלקים של הרקטה למשגר.

הראש הקרבי של הרקטה הוא מטען חלול נגד טנקים. ניתן להבחין בין שלושה סוגי פצצות:
א. נ"ט, נגד רכב קרבי — מטען חלול המסוגל לחדור כ־400 מ"מ פלדת שריון.
ב. ראש קרבי עוקב — מיועד לחדור ביצורים ולהרוס את הנמצא בהם על-ידי הלם ורסיסים.
ג. ראש תאורה.
הטווח היעיל המרבי של הרקטה נ"ט הוא 400 מטר.

תיאור טכני

כאמור כוללת הפצצה רקטה ארוזה בגליל העשוי מפברגלס-אפוקסי. אורך הרקטה — 725 מ"מ וקוטרו הפנימי של הגליל 83 מ"מ. משקל מְכָל ריק — 1.1 ק"ג, ומלא — 4.6 ק"ג. המְכָל משמש לאחסנה, לטיפול, לנשיאה ולירייה. לְמְכָל כיפת מגן מתנתקת ומכסה אחורי קבוע עשוי גומי, המחזיק את הרקטה במקומה במכל. הוא נפרץ אחורה על-ידי ההדף בזמן הירייה.

הרקטה כוללת שני חלקים עיקריים: יחידת הנעה וראש קרבי. משקל הרקטה — 3.5 ק"ג, אורכה — 710 מ"מ, וקוטרה המרבי — 82 מ"מ. יחידת ההנעה תמיד זהה, אך קיימות רקטות מטיפוסים שונים.

יחידת ההנעה: בזמן הבערה מספקת יחידת ההנעה את הכוח הדרוש להניע את הרקטה למטרתה, וזו מגיעה למהירות לוע מרבית של 280 מ/ש. הבערה כולה נגמרת בתוך המשגר, כך שהרקטה עפה בכוח ההתמדה. במעופה מיוצבת הרקטה על-ידי שמונה סנפירים המקופלים לאורך גופה בתוך הצינור והנפתחים בכוח קפיציהם בעת שהרקטה עוזבת את הלוע.

הראש הקרבי: הראש הקרבי מכיל את חומר הנפץ המתאים למטרה שעליו להשמיר. המנגנון הפיאסואל-קטרי אשר בקצה הראש הקרבי מפעיל את המצת של החנ"ם על-ידי מכה או לחיכה. מערכת בטיחות מבטיחה אי-הפעלה בעת שהרקטה נמצאת בתוך המשגר.

כ־13 במאי 1982 החליט חיל הנתחים האמריקני לרכוש את המרניט "ב"ב-300" במגמה לעשות בו שימוש בלחימה בביצורים ובמבנים, עם אפשרות שבעתיד ינוצל גם ביעודו המקורי — לוחמה נגד טנקים. ההצטיידות במערכת זו היא חלק מתכניתו של החיל לשפר את יכולת הלחימה של חייליו, המוצבים בכוחות לפריסה מהירה.

ה"ב"ב-300 — פרי פיתוח ישראלי של התעשייה הצבאית — הוגדר במכרז הפנטגון לייצור מערכת נשק זו כ"נשק תקיפה רבת-כליתי הנורה מכתף", והוא גבר על שישה דגמים אחרים אשר הוצגו על-ידי חברות אמריקניות גדולות, חלקן בשיתוף עם חברות זרות.

חיל הנתחים מתכוון לרכוש בשנים הקרובות כ־10 אלפים משגרים וכ־400 אלף רקטות. בהתאם להסכם בין התעשייה הצבאית לבין חברת "מקדונל דאגלאס", אשר רכשה את זכויות הייצור של כלי זה, ייעשה חלק מהייצור בארץ וחלקו בארה"ב, וזאת בהתאם לדרישות החוק האמריקני.

אין ספק, כי מדובר בהישג חסר תקדים לתעשייה הצבאית הישראלית, שכן זו פעם ראשונה שמשרד ההגנה האמריקני מחליט לרכוש מערכת נשק אשר פותחה בישראל.

תיאור כללי

"ב"ב-300" הנו נשק נ"ט נישא ביד ונורה מהכתף על-ידי חייל אחד. המערכת בנויה משני חלקים: משגר — שעליו מורכבות כוונות מתכת וכוונת טלסקופית, ורקטה — הארוזה בְמְכָל מתכלה. הפצצה היא רקטית, ונורית מתוך המְכָל כשהוא מחובר למשגר. המשגר הנו צינור חלק-קרח עשוי מפברגלס-אפוקסי. לצורך ירייה מתחברת הפצצה עם מְכָלה

* אבי תורת הקליעה הצבאית. פרסם שני ספרים בנושאי הקליעה שראו אור בהוצאת מערכות. ידיעה זו הנה תמצית מתוך מאמר רחב של המחבר בנושא נשק נ"ט ואמצעי לחימה אחרים של החי"ר, אשר יראה אור ב"מערכות". מצאנו לנכון להקדים פרסום זה עקב אקטואליותו.